

Muligheden for at skifte lempelsesprincip for så vidt angår de øvrige nordiske lande findes, som nævnt ovenfor, i punkt X, stk. 1, i protokollen til overenskomst af 23. september 1996 mellem de nordiske lande til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter. Den tilsvarende mulighed for så vidt angår Tyskland findes i artikel 45, stk. 1, litra b), i overenskomst af 22. november 1995 mellem Kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter og for så vidt angår skatter i boer, af arv og af gave samt vedrørende bistand til skattesager. Disse overenskomster er begge tiltrådt af Folketinget, hvorfor skiftet i lempelsesprincip kunne gennemføres administrativt.

For imidlertid at give Folketinget mulighed for at tage stilling til den samlede ændring er skiftet fra eksemptionsprincippet til creditprincippet indeholdt i lovforslaget. Skiftet i lempelsesprincip er indeholdt i lovforslagets § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1. Ved lovforslagets § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2, foreslås en intern lempelsesregel, der betyder, at der ikke sker ændringer for lønmodtagere, der har bopæl i Danmark og er omfattet af lovgivningen om social sikring i et af de andre lande, samt betaler sociale bidrag i disse lande. Denne regel medfører en lempeligere beskatning, men der er ikke noget til hinder for at landene ikke fuldt ud udnytter den beskatningsret som overenskomsten tillægger dem.

Regler om social sikring

Det er de EU-retlige regler, nærmere bestemt Rådets forordning (EØF) Nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for fællesskabet, der afgør, hvilket lands lovgivning om social sikring lønmodtagere m.fl. skal være omfattet af. Disse regler gælder også for EØS-landene Norge og Island.

Hovedreglen er, at en person er omfattet af lovgivningen om social sikring i det land, hvor den pågældende arbejder, og skal optages i de sociale sikringsordninger i dette land på de betingelser, der gælder i arbejdsstatens lovgivning. Hovedreglen om anvendelse af arbejdsstatens lovgivning gælder også for grænsearbejdere, dvs. personer, der udøver erhvervs-mæssig virksomhed i ét EØS-land, men er bosat i et andet EØS-land, hvortil de som hovedregel vender tilbage hver dag eller mindst én gang om ugen.

Til hovedreglen om social sikring i arbejdsstaten findes imidlertid en række undtagelser, hvoraf de vigtigste er:

- a) Det er muligt at forblive under udsendelseslandets sociale sikring, såfremt der er tale om udsendelse i en kortere periode. Efter forordningen er lønmodtageren fortsat omfattet af lovgivningen i det udsendende land i en periode på op til ét år, og perioden kan forlænges i op til tre år.
- b) Personer, der løbende er beskæftiget i to eller flere lande er socialt sikret i bopælslandet.
- c) Personer beskæftiget ved international transport er omfattet af lovgivningen i det land, hvor arbejds-giveren har hjemsted.

At være omfattet af dansk lovgivning om social sikring medfører ret til at modtage sociale sikringsydelse fra Danmark, når betingelserne herfor i dansk lovgivning er opfyldt. Dansk social sikring omfatter sygesikring, syge- og barseldagpenge, børnefamilieydelse og børnetilskud, arbejdsløshedsforsikring, ATP, arbejdsskadeforsikring og social pension (folkepension og førtidspension). Det betyder også, at arbejds-giveren skal betale bidrag til ATP, dagpenge ved sygdom og arbejdsskadeforsikring efter dansk lovgivning.

Personer omfattet af dansk social sikring fritages for at betale bidrag til social sikring i det/de andre lande; det gælder såvel arbejds-giverens bidrag som lønmodtagerens eget bidrag. Fritagelse opnås i praksis i de fleste tilfælde ved, at der, hvis betingelserne er opfyldt, udstedes en fritagelseserklæring til brug for de udenlandske myndigheder. Sager vedrørende dækning under sociale sikringsordninger administreres af Den Sociale Sikringsstyrelse.

Om størrelsen af sociale bidrag i udlandet kan nævnes, at arbejds-giveres og lønmodtageres sociale bidrag i Sverige og Tyskland udgør i alt ca. 40 pct. og i Finland typisk ca. 35 pct. I Norge varierer de sociale bidrag, men kan typisk udgøre min. 22 pct. med et tillæg på 12,5 pct. for høje indkomster. I Island betales ca. 15 pct. og på Færøerne 2,5 pct. I nogle lande betales dog alene sociale bidrag af løn op til et vist - relativt højt - niveau. I Danmark betaler arbejds-giverne bidrag til ATP, sygedagpenge og arbejdsskadeforsikring, mens lønmodtagerne selv betaler 8 pct. i arbejds-markedsbidrag og 1 pct. i særlig pensionsopsparing.

Samspillet mellem beskatning og social sikring.

Baggrunden for skiftet fra eksemption til credit er samspillet mellem de EU-retlige regler om, hvor lønmodtagere skal være socialt sikrede, og de nationale regler om, hvorledes samfundets udgifter, herunder sociale udgifter, finansieres. I Danmark udgør sociale bidrag (herunder arbejds-markedsbidrag) en relativt